

Ýer titremesinden diňe doga-dileg bilen halas bolunmaýar!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Ýer titremesinden diňe doga-dileg bilen halas bolunmaýar! ЎЕР ТИТРЕМЕСИНДЕН ДІҢЕ ДОГА-ДИЛЕГ БИЛЕН ГАЛАС БОЛУНМАÝАР!

kitapcy.ru

Gyş paslynyň aňzakly sowugy az bolýan ýaly bizi ýer titreme belasy-da urdy...

Günorta-gündogarda 10 welaýatymyz gorkunç ýer titremesi bilen sarsgyna düşdi, jaýlar ýkyldy, asfalt ýollar palta bilen urlan ýaly jaýryldy!

Taryha girjek iň uly ýer titremeleriniň birini başdan geçirirdik.

Ýitgimiz we ýaralylarymyz sanardan köp...

Diri galanlaryň göwnüne giňlik we şypa dileýärис...

Şol sanda «Alla indi bir görkezmesin!» diýýäs, emma Alla-da bizi kän halap barmaýan bolarly, şeýle heläkçileri öwran-öwran başymyzdan inderip durýar.

«Enşalla, şu gezek soňkusy bor» diýip bilemezok, çünkü biz ýer titreme zolagynda ýasaýanymyzy bilyärис.

* * *

Türkiye ýer titreme howpy uly ýurtlaryň bri...

Öñem birnäçe gezek şeýle betbagtlygy başdan geçiripdik...

Ýurt başdan geçiren betbagtlyklaryndan sapak almaýan bolsa, şeýle ýagdaý gaýtalanan durar.

Biziň ýolbaşçylarymyzyň ýalňyşlygy şunda. Ýurdumyzy kän ýyllardan bări «Ölen öldi, galanlary bilen bir zat ederis!» diýen düşün jedäki syýasatçylar dolandyryar... 20 ýıldan, 40 ýıldan, 50 ýıldan bări haýsy öňüni alyş işleri geçirildi şu güne çenli?

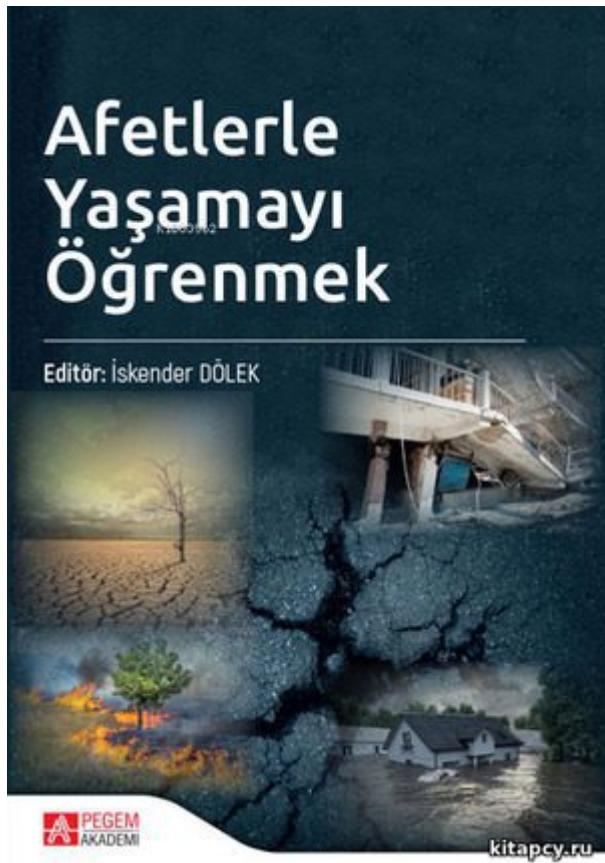
Diňe doga etdik, «Alla bular ýaly günü indi bir başymyza salmasyn» diýip oñduk. Emma...

Hakykat ýüzünde ýer titremesinden diňe doga-dileg bilen halas bolmak mümkün däl! Akyl-paýhas, ylym-bilim, tehnika bilen halas boljak bolmaly.

* * *

Halkyň “Deprem däde” adyny beren merhum geofizik Ahmet Mete Yşykara 1999-njy ýıldaky 7.4 ballyk Göljük-Düzje ýer titremelerinden soñ «Ýer titremeleri bilen ýaşamaga öwrenişmeli bolarys!» diýipdi.

Rast aýylan söz... Munuň manysy ýer titremelere çydamly sagdyn binalary gurmagy we betbagtlygyň gelerine garaşyp durmazdan hemmetaraplaýyn öňüni alyş çärelerini geçirmegi aňladýardы... Eýse biz bulary ýerine ýetirdikmi? Ýok! Aradan tegelek 24 ýyl geçdi, zordan arpaň boýuça ýol aşyp bildik!

* * *

Ýer titremesi babatda Ýaponiýadan öwrenmeli zat kän. Ýaponlar hem köp ýer titreyän ýurtda ýasaýar, ýöne 7.7 balla ýeteyän ýer titremeleri-de olara omçakly uly zyýan ýetirenok... Nämüçin? Çünkü ýer titremeleri doga-dileg bilen başdansowmalyga saljak bolýan ýok, pähim-paýhasyň we ylym-bilimiň buýurýan zatlaryny berjaý edýärler, jaýlaryny ýer titreme tehnologiyasyna laýyklap gurýarlar.

Ajy-da bolsa, hakykaty boýun alalyň...

Bizem ýurdumyzdaky ähli jaýlary ýer titreme düzgünlerine laýyklap täzelemesek, ýurdumyz şular ýaly betbagtlyklary köp başdan geçirmeli bolar!

* * *

Elbetde, ýer titremesiniň salan ýaralaryl bitišer, ýöne şular ýaly weýrançylyk soňky gezek bolmasa gerek!

Eý, jümle syýasatçylar! Eý, döwleti dolandyrýan ketdeler!

«Leglegiň ömri lakgy-lakgy bilen geçer» diýlişi ýaly, sizem boş lakgyldylar bilen gzyldan gymmat wagtyňzy ýele sowurmaň!

Ylym we tehnika nämäni buýurýan bolsa, şony ediň! Hiç bolmandan mundan soñky boljak ýer titremelerinde artyk gynanja duçar bolmarys!

Şu gün günorta-gündogar welaýatlaryny ýer bilen ýegsan eden ýer titremesi erte günbatar welaýatlaryny, ykdysadyyetimiziň yüregi bolan Stambuly ýikan-ýumranlyga salyp biler.

Şolar ýaly ýagdaýda senagaty çöken ýurdumyzyň neneňsi günlere düşjegini göz öňüne getiresimem gelenok.

Bela-beter «Gelýän!» diýip gygyrýar.

Häkimiýet «Dünýä bize görübilemezlik edýär!» diýen ýaly bolgusyz wagyr-wugyryňzy goýup, hakyatlara dolanmaly!

• GÜNÜŇ SÖZİ

Adamlary ýer titremesi däl-de, ýumrulan çüýruk jaýlar öldürýär!

Rahmi TURAN.

«SÖZCÜ» gazeti, 07.02.2023 ý. Publisistika